

Vlatko Ljubičić

MRTVI JARAK

NEVIDLJIVE NEPRIJATELJSKE STRAŽE NA VRATIMA HRVATSKE POVJESTI

GOVOR NA OTKRIVANJU SPOMENIKA

Pozdravljam sve cijenjene i drage goste kao i sve nazočne na ovom svečanom otkrivanju spomenika žrtvama u Mrtvom jarku. Posao na gradnji ovog spomenika započeo je Antun Sudarević, pokojni predsjednik Udruge hrvatski domobran Virovitica, koji je prikupio novac za njegovu gradnju. Njemu dugujemo svoju zahvalnost, kao i svima koji su čuvali uspomene na ove nedužne žrtve.

Ovaj spomenik se nalazi iznad Mrtvog jarka u kojem se nalaze najmanje četiri masovne grobnice u kojima su na stotine žrtava Križnog puta. Mrtvi jarak je iza mojih leđa, na udaljenosti odavde od oko 150 m, visinska razlika je negdje 50-70 m. Namjerno je izabran jer je povoljan za masovna smaknuća; okolica je slabo naseljene, ne čuje se, zalutali metci udaraju u brijeg i relativno je blizu putova kojima su prolazile kolone Križnog puta.

Poštovana Gospodo, dok je Hitlerov vojskovođa i nasljednik veliki admiral Karl Dönitz na Numberškom sudu dobio deset godina zatvora, žrtve u Mrtvom jarku su pobijene bez suda. Titovi komunisti su čitavu hrvatsku vladu strijeljali bez suda. Komunisti su istrijebili i hrvatske časnike; hrvatska vojska je nestala na Križnom putu. Na vratima hrvatske povijesti postavljene su neprijateljske straže, nevidljive straže, koje imaju svoje stražare i glasnogovornike. Tako se naša povijest pretvorila u neprijateljsku propagandu protiv hrvatskog naroda. Protiv toga je u svoje vrijeme pisao i Franjo Tuđman pa su ga komunisti zatvorili. Hrvati nemaju snage ovladati svojom poviješću. Zato žrtve u Mrtvom jarku nisu ni prebrojene, a kamo li dostojno sahranjene.

Bez ukorijenjenosti u vlastitu povijest narod se gubi. Uzalud je saditi voćku bez korijena. Ona se pretvara u osušenu granu. Bez ukorijenjenosti u vlastitu povijest Hrvatima se nudi mogućnost da se nacijepu na neku tuđu voćku ili da se osuše. To je razlog zašto na vratima naše povijesti stoje neprijateljske straže. Nude nam put u budućnost bez naše povijesne snage. Tako ćemo ponovo postati žrtve iluzija budućnosti, a ne ćemo ni znati uzroke svoje propasti.

Suhopoljski partizani, koji su 1945. godine pisali Andriji Hebrangu o teroru koji vlada u njihovu zavičaju nisu znali pravi uzrok nasilju koje ih je zadesilo. Oni su mislili da se ispod crvene zvijezde petokrake sakrila srpska mržnja i da će je Titov ministar Hebrang ukloniti. Hebrang nije ni mogao ukloniti nasilje i ubijanje, jer je iza toga stajao Josip Broz Tito i njegova komunistička partija.

Titovi komunisti su mislili da budućnost mogu oblikovati prema svojim željama ne obazirući se na prošlost, ili je čak prezirući. Teror je bio dio njihova komunističkog programa, samo su mu dali ime „*revolucionarni teror*“ i vjerovali da je time opravdan. Bio je to dio planiranog puta u komunističku budućnost. Put u jugoslavensku budućnost kojim su Titovi komunisti povelili Hrvate bio je i na početku i na kraju krvav od hrvatske krvi.

Poštovana Gospodo, nakon obnove Jugoslavije po završetku II. svjetskog rata, na obronke naše pitome Bilogore dovodene su kolone Križnog puta i na ovim lijepim obroncima nestajale. Dovodili su ih Titovi komunisti i partizani. Bilo je proljeće, gora se zelenila, polja su bila zasijana, rasli su kukuruz i pšenica. Vinogradi su hranili grozdove i prve trešnje su već bile zrele. Djevojke su čekale momke, a majke sinove da se vrate iz rata. Dva starije dječaka iz Male Trapinske su u susjednom selu Bukovi brali trešnje i vraćali se kući s još nekim osobama. Idući tako naišli su na zarobljenike praćene partizanima. Četverored je išao prema njihovom selu. Ispred sela Male Trapinske partizanskog zapovjednika su čekala dva domaća partizana iz susjednog sela Borove. Nosili su partizanske uniforme s trorogim kapama na glavi. Oni su izabrali mjesto za masovna smaknuća zarobljenika. Jedan od njih je rekao partizanskom zapovjedniku da je ovdje najpovoljnije mjesto. Kad su došli do prvih kuća Male Trapinske, zapovjednik je strogo naredio da sjednu. Poslije su zarobljenici natjerani u štalu jednog od one dvojice dječaka. Oko ponoći su partizani počeli grupu po grupu zarobljenika izvoditi iz štale i tući kolcima nasječenim za držalice. Dječak u čijoj su štali bili zarobljenici je čuo buku i počeo gledati kroz prozor, ali nije smio izlaziti. Tukli su ih tako strašno da su sve držalice polomili. Odvodili su ih niz brijeg u jark. Oko stratišta u jarku su gorile vatre. Kad je počela pucnjava dječak je pogledao na sat. Vidio je i zapamtio da je bilo jedan sat poslije ponoći.

Sjeća se da je jednom dovedena grupa zarobljenika, samo u gaćicama. Tako su kolone križnog puta stizale u Mrtvi jark. Ovdje su mučene i ubijane stotine zarobljenika. Dolje u jarku se nalazi dobar izvor vode koji nikad ne presuši. S ovog izvora su seljaci donosili pitku vodu u svoje kuće na brijegu.

Nakon masovnih smaknuća, seljaci su prestali koristiti vodu s izvora u Dubokom jarku i nazvali ga Mrtvi jark.

U to vrijeme u Suhopolju je bio smješten 4. bataljun V. crnogorske proleterske brigade. Seljaci ih spominju kao mučitelje i ubojice žrtava Križnog puta u Pčeliću i Mrtvom jarku. Evo što o njima pišu suhopoljski partizani u svom pismu Hebrangu:

„Pred oko mjesec dana bilo je dotjerano u Suhopolje nekoliko stotina zarobljenika koje su otpremili u šumu i tamo sve potukli. Iste su najprije isprebijali, pa su onda klali. To su izvršili drugovi iz 4. bataljuna V. proleterske crnogorske brigade koji su onda bili u Suhopolju, a kad su se vraćali govorili su narodu kako su ih poklali. Ovi drugovi koji su bili u V. crnogorskoj proleterskoj brigadi govorili su narodu da su ranije bili četnici, a sada su prešli u partizane. Iz tog se može zaključiti da su ovi Srbi sada kao četnici pod drugom firmom (maskom) ubijaju nevine Hrvate. Na ovo narod ne gleda dobro.“

Iz dopisa Andriji Hebrangu se vidi da su oko Suhopolja vršena izuzetno okrutna masovna smaknuća *„jer su viđeni mrtvi kojima je vađeno srce i razni dijelovi tijela.“*

Ovaj dopis Hebrangu je pisan 20. srpnja 1945. godine i priložen je pismu od 29. srpnja 1945. godine. Masovna smaknuća su nastavljena.

To nam svjedoči svećenik Božo Vukoja koji je u Suhopolje došao 5. srpnja 1945. godine i u svojoj knjizi „Hrvat žive vatre“ piše:

„Jedne sam nedjelje (mislim da je bila prva nedjelja poslije blagdana Velike gospe) išao u mjesto Rodin potok, gdje sam trebao imati misu. Usput sam navratio u Veliku Trapinsku k dobroj katoličkoj obitelji Biondić. Gospođa je prala posuđe, ali je bila uplakana i silno uzbuđena.

Što se dogodilo? – upitao sam zabrinuto.

Što mislite, noćas su ti partizani poklali 176 zarobljenika, i tu su, kod nas, prali noževe, - odgovorila je žena i zaplakala još jače.“

To je bila hrvatska vojska koja je u Mrtvom jarku i na ostalim stratištima Križnog puta ovako strašno ubijana. Kakva je to bila ta hrvatska vojska?

Prema Zvonimiru Marčinku, bivšem domobranu Središnje domobranske dočasničke škole, časnički sastav hrvatske vojske bio je stvoren od pričuvnog kadra. To su bili obrazovani ljudi, ali ne vojnički obrazovani, nego iz civilnog života.

„Nažalost nitko ne spominje hrvatsko domobranstvo kao vojsku koja je trebala slomiti onaj odnos starojugoslavenskog časničkog kadra prema vojniku“, kaže Marčinko.

Svakog tjedna se išlo u kazalište, u kino, kulturni život je bio dosta dobar. Hrvatsko domobranstvo je kod vojnika dokinulo psovku.

„Političkih zaglupljivanja uopće nije bilo, tako da je u toj vojsci bilo časno biti vojnik takve vojske. Sa sigurnošću mogu reći“, kaže Marčinko,“ da je to za mene bila najfinija i najljepša vojska na svijetu.“

Marčinko je nakon zarobljavanja bio prisiljen poći u partizane ali je i tamo zadržao odgoj koji mu je dalo hrvatsko domobranstvo. U svakom prilaženju ljudima oslovljavao ih je sa Vi, i poštovao ih tako da su ga mnogi odmah u prvom kontaktu pitali: „*Jeste li vi bili domobran?*“ „*Jesam!*“ odgovarao je Marčinko „*s punim ponosom*“, a onda bi dodao „*Ja sam zarobljen kao domobran.*“

O svom zapovjedniku, zapovjedniku Središnje domobranske dočasničke škole, pukovniku Zdenku Begiću Marčinko kaže da je bio „*jako dobar čovjek*“. Kad je pala Virovitica, pukovnik Begić se s dijelom vojske uspješno probio iz grada, dok su Marčinka zarobili partizani i odveli ga u logor kod Dijakovca u Bilogori. Tamo je prisilno postao partizan. Kad je, Marčinko s partizanima došao u Maribor, vidio je svog bivšeg zapovjednika Begića kako korača na čelu četveroreda Križnog puta koji se vraćao s bleiburškog polja. Nosio je istu uniformu u kojoj ga je Marčinko gledao dok je prije ulaska u Viroviticu domobranima govorio da se mnogi neće vratiti kući.

Iako je prisilno bio i partizan, Marčinko je u svojoj duši bio hrvatski domobran. Njegovo svjedočanstvo da je Begić bio dobar čovjek potvrđuje i činjenica da je braniteljima u Virovitici strogo naredio da se partizanske ranjenike, koje partizani kod povlačenja ne izvuku, ne smije tući i ubijati. Ranjenike treba spašavati, naredio je pukovnik Zdenko Begić. To nam svjedoči čovjek koji je tada branio Viroviticu od partizana. U borbama za Viroviticu nalazio se u rovu. Pripovijedao je kako je mitraljezac iz njegova rova ranio nekog partizana. Pred zoru je partizan nosio eksploziv da ga baci na obrambeni rov. Mitraljezac u rovu ga je čuo kako puzi i pustio rafal. Čuo se jauk. Partizani su se povukli jer njihov napad nije uspio. Ranjenog partizana njegovi suborci nisu izvukli, nego su ga ostavili. Kad je već sunce izišlo, mitraljezac ga nađe onako izmrcvarenog, pozove bolničara i otpreme ga u bolnicu. Tako se događalo na svim linijama. Partizan je bio mlađi čovjek. Vikao je da su ga zarobili partizani, a prije je bio domobran; govorio je da su partizani zarobljene domobrane gurali u prve redove. „Meni su pričali da je u bolnici bilo preko 60 partizana“, kaže nam ovaj sudionik borbi za Viroviticu.

Nakon naređenja pukovnika Begića da se ide u proboj iz Virovitice i on se uspješno probio. Poslije se borio u Zagorju i kaže da su i tamo zarobljavali partizane, ali nijednog zarobljenog nisu ubili, nego su ih predavali dalje.

Kad su partizani početkom listopada 1944. godine osvojili Viroviticu, ranjene branitelje su odveli iz virovitičke bolnice na Kažu iza Milanovca i pobili. Oko Virovitice, na sve četiri strane svijeta, se nalaze masovne grobnice pobijenih nakon pada grada. Komunisti su već znali da će se Jugoslavija obnoviti jer je na to upućivao razvoj na svjetskim ratištima. Revolucionarnim terorom su učvršćivali svoju buduću vlast: ubijali su sve

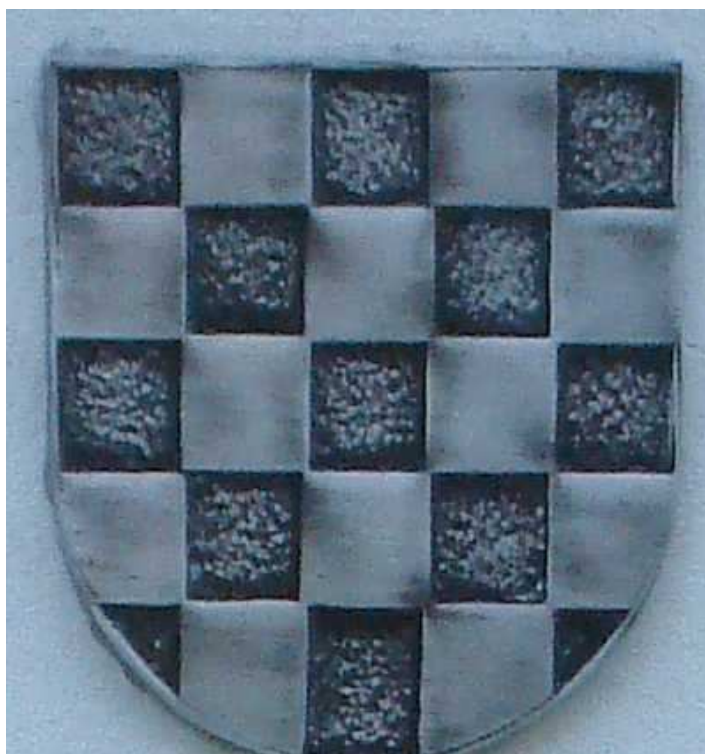
koji bi im mogli smetati. Revolucionarni teror kao instrument komunističke vlasti je dio njihovog programa koji je nastao puno prije rata koji je trajao. Kao što janje nije krivo što je vuk krvoločan, isto tako ni Hrvati nisu krivi što se na njih obrušio revolucionarni komunistički teror. Komunisti su ubijali iz preventivnih razloga, kao što je to potvrdio i Milovan Đilas rekavši da su bleiburške žrtve morale umrijeti da bi Jugoslavija mogla živjeti.

Hrvatski narod je u II. svjetskom ratu i nakon njega doslovno desetkovan. Čak ni glavne sile ovog svjetskog rata nisu toliko biološki uništene i desetkovane? Pobijena je hrvatska mladost, najživotniji dio naroda; pobijena je vojska, najhrabriji dio; pobijeni su časnici, vojnička i narodna elita; pobijeni su političari i intelektualci; pobijene su vođe. Hrvatski narod je ostao bez zaštite, izručen neprijateljima, kao što se to vidi iz pisma suhopoljskih partizana Andriji Hebrangu. Među pobijenima bilo je i mnogo civila, staraca, žena i djece, o čemu danas svjedoče mnogobrojne kosti iz stratišta diljem Slovenije, Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Samo na području bivšeg kotara Virovitica do danas je pronađeno na desetine grobišta. Na području jedne od četiri masovne grobnice u Mrtvom jarku pronađeni su posmrtni ostatci i dijelovi vojničke opreme žrtava Križnog puta. Ova probna iskapanja su napravili članovi virovitičke podružnice Društva za obilježavanjem grobišta ratnih i poratnih žrtava. Na istočnom dijelu Virovitičko-podravske županije popisano je oko 3600 žrtava; na zapadnom dijelu županije žrtve se također broje u tisućama.

I dok se danas na političkom sudu u Haagu sudi hrvatskim generalima za zločinački pothvat koji se dokazuje izmišljenim prekomjernim granatiranjem Knina, a tužitelji svoje braće se u domovini vesele kao i prije, i dok haški tužitelji za hrvatske generale traže dugogodišnje zatvorske kazne (npr. čak 27 godina za glavnog zapovjednika konačne oslobodilačke akcije „Oluje“, kojom su spriječene mnogobrojne nedužne žrtve, ne samo u Hrvatskoj, nego i u Bosni i Hercegovini), do današnjeg dana nitko nije odgovarao za Mrtve jarke i ostala zlodjela Titovih komunista.

Teror, kojemu je bio cilj istrijebiti mladost i snagu hrvatskog bića, događao se ne samo u ratu, već kao i u ovom slučaju kojeg se danas tužnim sjećanjem spominjemo, u vrijeme, kada je rat već bio završio, i taj se teror produžio sve do dana kada je Hrvatska konačno postala nezavisna država.

Neka je vječna slava palim hrvatskim junacima u Mrtvom jarku i svim palim borcima i civilima za domovinu Hrvatsku!

MRTVI JARAK

Mrtvi jarak je stratište nedužnih hrvatskih vojnika i civila pobijenih nakon II. svjetskog rata 1945. godine. Nalazi se u šumi na istočnim obroncima Bilogore, u općini Suhopolje, kraj sela Trapinske.

Ovaj jarak se nekad zvao Duboki jarak. Zbog njegove dubine i položaja izabran je kao pogodno mjesto za masovna smaknuća. Dovedeno

je više kolona i više grupa zarobljenika, koji su tu mučeni i ubijani. Tako su nastale najmanje četiri masovne grobnice. Članovi virovitičke podružnice Društva za obilježavanje grobišta izvršili su 2007. godine probno iskapanje na prostoru jedne od ovih masovnih grobnica. Naišli su na posmrtnu ostatku žrtava i dijelove vojničke opreme.

Pismo i zapisnik o ovim i drugim strašnim zločinima nekoliko suhopoljskih partizana su 29. srpnja 1945. godine poslali tadašnjem ministru jugoslavenske vlade Andriji Hebrangu:

„Dragi druže Andrija!

..... Pred oko mjesec dana bilo je dotjerano u Suhopolje nekoliko stotina zarobljenika koje su otpremili u šumu i tamo sve potukli. Iste su najprije isprebijali, pa su onda klali. To su izvršili drugovi iz 4. bataljuna V. Proleterske crnogorske brigade koji su onda bili u Suhopolju, a kad su se vraćali u Suhopolje govorili su narodu kako su ih potukli.

Ovi drugovi koji su bili u V. Crnogorskoj proleterskoj brigadi govorili su narodu da su ranije bili četnici, a sada su prešli u partizane. Iz toga se može zaključiti da ovi Srbi, sada kao četnici pod drugom firmom (maskom) ubijaju nevine Hrvate.

Na ovo narod ne gleda dobro (...) nezadovoljan zbog masovnog ubistva koji su vršeni oko Suhopolja, jer su viđeni mrtvi kojima je vađeno srce i razni dijelovi tijela“.

Izjave nekih svjedoka 1993. godine:

- *„Marija Pleša priča da je nekoliko dana bio jauk ali se nitko nije usudio ići tamo osim djece. Srbi su tu ubijali dva-tri dana. Kaže Pleša da je tu ubijeno jako puno ljudi oko 700.“*

- *Kutija kaže da je bilo „oko 30 Nijemaca koji su kopali kanal dug 30 metara i tu su ih dopremili s jedne i druge strane jame-kanala i tukli sa šarcem i automatima, tako su padali u jamu svi povezani jedan za drugim. Tu je bila vika i jauk dva-tri dana ali nitko se nije usudio ići da vidi. Poslije toga za dan-dva Kutija je išao gledati dok su ih polijevali krečom. Sve su ih skinuli do gola a robu su nekuda odvezli.“*

- *Josip Grbac kaže da su zarobljenici „po livadama ostavljali svoje adrese na komadićima papira kako bi netko javio njihovim kućama da ih više neće biti jer će biti pogubljeni pa da se zna gdje im je grob, ali nitko nije smio ništa da poduzme. Svatko se bojao da ako se dozna da je tko javio i njega bi ubili. Grbac kaže da je tu poubijano 600 ljudi“.*

Svećenik Božo Vukoja je u Suhopolje došao 5. srpnja 1945. godine i u svojoj knjizi „Hrvat žive vatre“ piše:

„Jedne sam nedjelje (mislim da je bila prva nedjelja poslije blagdana Velike gospe) išao u mjesto Rodin Potok, gdje sam trebao imati misu. Usput sam navratio u Veliku Trapinsku k dobroj katoličkoj obitelji Biondić. Gospođa je prala posuđe, ali je bila uplakana i silno uzbuđena.

Što se dogodilo? – upitao sam zabrinuto.

Što mislite, noćas su ti partizani poklali 176 zarobljenika, i tu su, kod nas, prali noževe – odgovorila je žena i zaplakala još jače.“

Dana 5. listopada 2010. godine Udruga hrvatski domobran Virovitica je obilježila godišnjicu pada Virovitice i odala počast hrvatskim žrtvama Titovih komunista. Prigodni govor održao je predsjednik Udruge. Informativni centar Virovitica je popratio ovaj događaj putem Radio Virovitice i Virovitičkog lista. Zbog teksta objavljenog ispod fotografije Virovitički list se ispričao u slijedećem broju.

GOVOR POVODOM PADA VIROVITICE 1944.
(Ovaj dio govora je objavljen isti dan na Radio Virovitici)

Danas Udruga Hrvatski domobran Virovitica nastavlja dosadašnju tradiciju. Obići ćemo 5 stratišta i grobišta, koja su nastala 5. listopada 1944. godine, kad je Virovitica pala u ruke Titovih komunista i partizana.

Ove godine ćemo prvi put zapaliti svijeću na masovnoj grobnici virovitičkih žandara, koje su Titovi partizani odveli iz grada i ubili na polju između Virovitice i Koriije. Mjesto njihove masovne grobnice se nalazi u blizini virovitičke obilaznice. Pokazala nam ga je jedna Gospođa iz Koriije. Prema njenom svjedočanstvu u ovoj masovnoj grobnici su zatrpana 24 žandara.

Poštovana Gospođa, kad je 1944. godine hrvatska vojska branila Viroviticu, pukovnik Zdenko Begić je naredio da se partizanske ranjenike ne smije udarati, niti ubijati. Hrvatska vojska se držala ove zapovijedi. Tada se u virovitičkoj bolnici liječilo 56 ranjenih partizana.

Kad je Virovitica pala u partizanske ruke, partizani su pobili hrvatske ranjenike na Kaži iza Milanovca; ubijali su hrvatske vojnike, žandare i civile. Oko grada je nastalo više masovnih grobnica, koje ćemo danas obići. Na zapadu je masovna grobnica, virovitičkih žandara, na sjeveru na Muškarama kod šećerane je masovna grobnica, na istoku iza bivše šintarnice su masovne grobnice, na jugu na Kaži iza Milanovca su pobijeni ranjenici, a i na virovitičkom groblju je bila masovna grobnica koja je uništena. Neki zarobljenici su odvedeni u Bilogoru u logor. Među njima je bio i dubrovčanin Zvonimir Marčinko. On kaže da su i tamo neki ubijeni.

Nakon zarobljavanja i logora prisilno je postao partizan. O hrvatskoj vojsci kaže da je ona za njega bila najljepša i najfinija vojska na svijetu. Neka je slava najljepšoj i najfinijoj vojsci na svijetu, hrabroj vojsci Hrvatskoj! Neka im Bog bude milostiv i neka im oprostí sve čime su se možda ogriješili o Boga i ljude.

Vlatko Ljubičić

Odana počast nedužnim žrtvama

U organizaciji Plesnog kluba "Tango" iz Karlovca i Hrvatskog športskog plesnog saveza u Karlovcu je održan je HŠPS Bodovni turnir u standardnim i latinsko-američkim plesovima, na kojemu je svoje umjeće pokazao i plesni par Plesnog centra Virovitica, Svea i Stribor Badanjek.

U konkuren

NAPOMENA: „greška u novinskoj objavi“ lijepo su se ispričali ... „*dapače*“ (?)

Isprika

U prošlom broju Virovitičkog lista na 20. stranici pod naslovom "Odana počast nedužnim žrtvama" nenamjernim previdom u završnoj obradi izdanja objavljen je krivi tekst pod fotografiju vezanu uz naslov. Umjesto krivo objavljenog, trebao je stajati sljedeći tekst:

Tijekom i nakon borbi za oslobađanje Virovitice, 5. listopada 1944. godine palo je mnogo nedužnih hrvatskih žrtava.

U znak sjećanja na taj dan predstavnici virovitičke Udruge hrvatski domobran polaganjem cvijeća i paljenjem svijeća kraj spomen-obilježja na Gradskom groblju odali su počast nedužnim hrvatskim žrtvama koje su pobili komunisti i partizani.

Uredništvo se sudionicima događaja i čitateljima ispričava za taj nenamjerni propust.

Tom prilikom predstavnici Udruge na čelu s predsjednikom Vlatkom Ljubičićem odali su i počast svom pokojnom predsjedniku Antunu Sudareviću, koji se u proteklom razdoblju zalagao za prisjećanje na hrvatske žrtve stradale tijekom obrane grada Virovitice i njenog pada 1944. godine.

Z. C.

2010-10-16

Vlatko Ljubičić

O DRUGOJ STRANI MRTVOG JARKA LJUBE WEISSA

Gospodin Ljubo R. Weiss je povodom otkrivanja spomenika žrtvama u Mrtvom jarku napisao osvrt na ovaj događaj. U ovom tekstu ću se osvrnuti samo na neke njegove stavove.

Kad je riječ o žrtvama križnog puta njemu je problematičan govor o nedužnim Hrvatima:

„Ali govoriti o SVIM nedužnim Hrvatima (naglasimo da je i takvih bilo u tim kolonama Križnog puta) povijesna je neistina i zavaravanje javnosti, posebno mladih naraštaja.“

Nije riječ o „SVIM nedužni Hrvatima“, nego samo o „nedužnim Hrvatima“, a to nije isto. Ako kažemo npr. da Libijci žive u Libiji, to je

istina, ali to ne znači da ne ćemo nekog Libijca naći i u Zagrebu, npr. njihova ambasadora.

Suhopoljski partizani, u svom zapisniku upućenom Andriji Hebrangu, su se žalili da neki drugovi „ubijaju nevine Hrvate“. Mi ne zavaravamo javnost ako kažemo „nedužni Hrvati“.

Ljubo R. Weiss piše: „*Posebno to treba naglasiti, svi ljudi koji su se našli na Križnom putu trebali su proći kroz poštene istrage i naći se pred sudovima, s mogućnošću da imaju sve pravne na raspolaganju – od svjedoka, odvjetnika, mogućnosti žalbe...*“

Kroz istrage su trebali proći samo oni za koje postoji osnovana sumnja da su počinili neko krivično djelo? Nadam se da nitko ne misli da takva sumnja postoji za sve sudionike križnog puta.

Partizani su imali obavještajnu službu i dobro su znali tko je kakav. Žrtve Križnog puta su morale umrijeti da bi Jugoslavija mogla živjeti, bio je izrečeni stav Milovana Đilasa.

Ljubo R. Weiss: „*Povijesno je utvrđeno da su nakon Oslobođenja partizani osnovali prijeko vojne sudove i dijelu zarobljenika se sudilo na relativno korektan način.*“

Zašto ti vojni sudovi nisu sudili žrtvama Križnog puta? „Korektan način“ žrtve Križnog puta nisu doživjele. Nama nije poznato da su sudionici križnog puta odvajani iz kolona da bi im se sudilo. Odvajani su da bi ih se ubilo.

Ljubo R. Weiss: „*Valja napomenuti da je bilo i primjera veoma korektnog postupanja partizan prema zarobljenim ustašama i domobranima, spašavanje ne samo domobrana nego i ustaša, što je u mnogom ovisilo o partizanskim starješinama i njihovu osobnom iskustvu.*“

To ne želim poricati jer bi želio da je tako. Takvo postupanje bi bilo dobro za hrvatski narod u cjelini. U takav korektan postupak se može ubrojiti pismo i zapisnik suhopoljskih partizana Titovu ministru Andriji Hebrangu, ali njihovo pismo nije zaustavilo ubijanja zarobljenika.

Zarobljenik V.H. iz Virovitice je vlakom s ostalim zarobljenicima putova iz Bjelovara. Na virovitičkoj Maloj stanici ga je jedan prijatelj, partizan, spasio iz vlaka, ali ga nije mogao osloboditi. Domaći komunisti su ga iz zatvora opet poslali na Križni put.

Ljubo R. Weiss: „*Stoga, organizatorima valja postaviti pitanje: da li se radi o bivšim ustašama i domobranima, ili isključivo o civilima, dakle, ženama, starcima i djeci?*“

Pitanje treba postaviti Titovim komunistima i partizanima koji su samim zarobljavanjem hrvatski vojnika i civila preuzeli na sebe i odgovornost za njihovu sudbinu. Pitanje treba postaviti i njihovim nasljednicima jer su naslijedili određenu odgovornost po tom pitanju. Naš cilj je saznati istinu i nakon iskapanja s poštovanjem sahraniti sve nedužne hrvatske žrtve, ali

naše mogućnosti su skromne, a oni koji to priječe moćni. Evo i Weiss nas optužuje za zavaravanje javnosti.

Ljubo R. Weiss: „*Jedini spomenuti povijesni tekst koji je spomenut na otkrivanju spomenika je pismo nekoliko suhopoljskih partizana...*“

Osim pisama postoje i svjedočanstva stanovnika okolnih naselja. Još ima živih svjedoka koji su vidali četverorede i jame. Zarobljenici nisu samo ubijani, nego su i mučeni. Pored izvor u Mrtvom jarku su pronađene rašlje za ražanj i kosa različitih boja. Ovo nisam rekao u svom govoru jer nisam želio preopteretiti osjećaje slušatelja.

Iskapanje u Mrtvom jarku nije učinjeno radi utvrđivanja broja žrtava, nego samo da se potvrde iskazi svjedoka da je tu masovna grobnica. Bilo je to početkom srpnja 2007. Svjedoci su govorili istinu. Broj žrtava koji se spominje je preuzet od svjedoka. Za sada nema drugog. Slažemo se da su potrebna temeljita istraživanja i iskapanja, i ne samo da se slažemo, nego i zahtijevamo. Uputit ćemo pismeni zahtjev nadležnim tijelima. Nama nije do zavaravanja.

2010-10-17

Vlatko Ljubičić

LJUBO RUBEN WEISS I PREKAPANJE KOSTIJU HRVATSKIH MUČENIKA

Otkrivanje spomenika žrtvama Križnog puta u Mrtvom jarku je djelo koje je davno trebalo biti učinjeno. Vremenski razmak od stradanja ovih žrtava do podizanja spomenika govori u kakvim je okolnostima živio hrvatski narod i koliko su vladajuće strukture doista mislile i osjećale hrvatski. Hrvatske žrtve su prešućivane, boli prigušivane, a rane ostajale nezaliječene. Kad je riječ o hrvatskim žrtvama, odmah se pojave neki čudni glasovi naoružani različitim frazama, kojima se nabacuju na govor o hrvatskim žrtvama. I lete fraze kao otrovne strelice, da tobože pouče i upute, a zapravo vrijeđaju i ponižavaju, i naše hrvatske žrtve, i one koji pokušavaju nešto učiniti. Ova rečenica Ljube R. Weissa je samo jedan od primjera:

„*I ne znam zaista, ne bi li se u naše zakone ipak trebalo staviti da je prekapanje kostiju prije parlamentarnih izbora – na što me asocira ovo Jopino i HDZ nastupanje, nekorektno djelo???*“

Gradnju i otkrivanje spomenika je organizirala Udruga hrvatski domobran Virovitica. Predstavnici različitih institucije, kao i mnogi ugledni ljudi iz Virovitice i Suhopolja su pozvani na otkrivanje spomenika, a među njima i g. Josip Đakić (Jopa), kojem smo ostavili mogućnost da se obrati nazočnima, što je oni i učinio.

U uvredljivoj frazi o „prekapanje kostiju“ je riječ o samoj radnji koja se ne odnosi na žrtvu kojoj kosti pripadaju. Žrtve u Mrtvom jarku su dovoljno ponižene i bez ovakvih fraza. Fraza o „prekapanju kostiju“ je smišljena da uvrijedi i žrtve i one koji se navodno bave prekapanjem kostiju.

Kako je to Josip Đakić „prekapao kosti“ na otkrivanju spomenika žrtvama u Mrtvom jarku? Sam Weiss citira Đakićevo „prekapanje“:

„Jednaki su i crveni i crni zločini, ništa nisu drugačiji oni koje su počinili fašisti, ali ništa manji nisu niti oni koje su počinili partizani i komunisti...Obilježavat ćemo ih, klanjat ćemo im se i tražiti da naši sudovi sude preživjelim zločincima“.

Ljubo R. Weiss ne želi ni teoretski dopustiti suđenje „preživjelim ratnim zločincima“ opravdavajući to mišljenjem da „sadašnji sudovi itekako imaju posla s lopovima koji su pokrali što se pokrasti dalo“.

On „prekapanje kostiju“ dovodi u vez s parlamentarnim izborima iako je od otkrivanja spomenika u Mrtvom jarku do parlamentarnih izbor više od godinu dana. Očito je da on razmišlja politički, gleda na otkrivanje spomenika politički i svojim pisanjem djeluje politički. Otkrivanje spomenika u Mrtvom jarku i ono što je tom prigodom rečeno ne uklapa se u njegove stavove o povijesti i politici, suprotstavlja se njegovu političkom radu u Virovitici. Zato je na ovaj događaj reagirao uvredljivim izrazom „prekapanje kostiju“ i ne dozvoljava ni teoretsku mogućnost da bi se preživjelim zločincima sudilo.

